

Kapelmasteren

MEDLEMSBLAD FOR DANSK KAPELMESTERFORENING

Juli 2004 Blad nr. 27

Læs i dette nummer:

Præsentation af nye medlemmer, side 2

Jesper Grove, side 3

Referat af generalforsamling, side 6

Kabel TV, side 9

Spørgehjørnet, side 10

Gramexvederlag, side 11

Digitale noder på nettet, side 12

Tonespace, side 12

Kopiering af CD, side 12

Jazz i København, side 13

Marchmusik, side 16

Uddeling af kollektive midler 2003, side 17

Mindeord om Svend Lundvig, side 18

Foreningens adresser m.m. side 19

Kort og godt, bagsiden

Serien af billeder af den excentriske,
glamourøse
og på ingen måde
ukrakkede rumænske dirigent
Sergiu Celibidache

tog Morten Langkilde,
da Celibidache prøvede
med Radiosymfoniorkestret i 1973,
og billederne hører stadig til dem,
Politikens billedbureau Polfoto
oftest modtager
bestillinger på fra udlandet.

Præsentation af foreningens nye medlemmer

af Bodil Heister

JOHN EHDE, 42 år, Valby - født i Sverige - er cellist og dirigent. Han skal i sommer være cellist med LINensemble ved Bornholms Musikfestival med en Andy Pape portrætkoncert. LIN kommer af kinesisk og betyder noget i retning af tilnærmelse.

Næste år skal han dirigere 3 familiekoncerter med Singapore Symfoniorkester med temaet Harry Potter. John har selv sammensat koncerten, som en musikformidling for børn om det store orkester og den store musik. Han krydrer koncerterne og skaber magiske akter med fortællinger og trylleri-er. John er nemlig også tryllekunstner!

ANNE MARIE GRANAU, 29 år, Vanløse har netop afsluttet kordirigentklassen på DKDM, men fortsætter sine studier de næste 2 år i London på Royal College of Music i orkesterdirektion. Hendes drøm er at gøre karriere som operadirigent.

For nogle år siden dirigerede hun Danish Youth Symphony Orchestra i Sidney Operahouse ved en turne i Australien.

I sommer har Anne Marie 2 koncerter med Kammerkoret Carmina.

Anne Marie dyrker selv bratch, violin og sang og har bl.a. været

refrainsangerinde i Det Ny Tonefilmsorkester.

I sin fritid spiller hun skak og badminton.

CASPER SCHREIBER, 31 år, Birkerød er oprindelig trompetist, men har her i maj taget diplomeksamen i direktion med Sjællands Symfoniorkester i Tivolis Koncertsal.

I juli dirigerer han Akademisk Kor Århus, som skal deltage i en Bela Bartok korkonkurrence i Ungarn med nyere musik.

Casper skal i sommer - som den eneste dansker - til masterclass i Polen med dirigenten Kurt Masur, som er chef for London Philharmonic Orchestra (tidligere chef for New York Philharmonic og Gewandhaus).

Næste år skal Casper dirigere Den Fynske Opera i Svend S. Schulz Hosekræmmeren.

LARS TOGEBY, 61 år, Gentofte er kapelmester og trompetist.

Han har været medlem af Radiens Bigband i 12 år og af Radiojazzgruppen i 16 år.

Lars arbejder i øjeblikket på nye kompositioner og arrangementer til sit 20-mand store bigband Creme Fraiche med henblik på koncerter og ny cd-indspilning.

Han instruerer bigbands og har undervist i trompet og improvisation på rytmiske konservatorier. Og så taler han italiensk og læser italiensk litteratur.

Støtte til orkester- efterskole

Kulturminister Brian Mikkelsen har besluttet at give 700.000 kr. til oprettelsen af en orkesterefterskole i Holstebro.

Efterskolen skal uddanne unge musiktalenter med interesse for klassisk musik, så de kan styrke deres chancer for at komme ind på de klassiske konservatorier.

Skolen har plads til 40 elever, og det første hold starter i august 2004. Tildelingen af støtten er et led i styrkelsen af den klassiske musiks fødekæde, udtaler kulturministeriet.

Læs mere på www.orkesterefterskolen.dk

Bodil Heister

The Old and New Grove

Tradition og fornyelse er nøgleord for dirigenten Jesper Grove Jørgensen, der både vil holde fast i arbejdet med sangtraditionen og samtidig forny repertoiret og måden, vi præsenterer musikken på. Kapelmesteren mødte kunstneren og gør-det-selv-manden i hjemmet nord for København.

af Anders Beyer

»Du skal opgive at blive dirigent. Det er brødløst, der er ingen fremtid i den metier.« Så kontant var direktionsprofessor Arne Hammelboes melding til den unge Grove Jørgensen, der gerne ville gøre en karriere som pindedirigent. Advarslen var nok mere psykologisk funderet end udtryk for en tilkendegivelse af den unge mands manglende talent. For ved at stille tingene umisforståelig klart op for den unge dirigentspire, blev han tvunget til at stille grundlæggende spørgsmål vedrørende en fremtid som dirigent med alt hvad det måtte indebære af muligheder og udfordringer.

30 år senere sidder Grove Jørgensen foran bladets udsendte og reflekterer over lærerens ligefremme udtalelse: »Det er brødløst at være dirigent. Eller det kan være det, hvis man ikke gør en ekstraordinær indsats.« At Grove Jørgensen har ydet en ekstraordinær indsats, er der mange vidnesbyrd om. Den vedholdende kærlighed og omsorg for dansk korttradition er dokumenteret på en række cd'er med danske sange og salmer – ikke mindst med det kor som gennem alle årene har været en professionel livsledsager: Universitetskoret Lille MUKO.

Det pædagogiske område indtager en naturlig plads i Grove Jørgensens virke: Han har i adskillige år undervist i kor og

ensembleledelse ved musikkonservervatorier og universiteter i Danmark og Norge samt på kurser i ind- og udland. Han optræder endvidere ofte som jury-medlem ved internationale kor-konkurrencer. Det kollegiale genfejer heller ikke noget: Han er næstformand i Dansk Kapelmesterforening, og har siden 1996 været formand for Foreningen af Danske Korledere.

Hvis man skal karakterisere vores person med et enkelt ord må det være 'alsidig'. I tillæg hertil kyndig, vidende, uprætentios, målrettet, omgængelig med evne til at sætte grænser, når en sag bliver for grumset. Jo, der har været grumsede sager. Denne skribent husker endnu den soleklare indstilling som professor i Stockholm efter Eric Ericsson. Grove Jørgensen havde konkurreret sig ind på en førsteplads og blev indstillet til professoratet. Så trådte svensk musikliv i karakter og fra øverste hold blev det meddelt, at ansættelsesproceduren skulle gå om. Mellem linierne stod det skrevet med flammeskrift: Svenskerne ville have en svensk professor. Når skåltalerne er overstået og alt det venlige er sagt om broderfolket, må denne sag siges at være et ret så kedeligt udtryk for nationalchauvinisme og musikalsk indavl, hvor indespisthed og kollegialt rygklapperi sættes højere end kunstneriske kvalifikationer. Grove Jørgensen satte

en dobbeltstreg og ville ikke stille op til en ny omgang i Stockholm. Respekt.

Den folkelige sang

4-hændigt klaver med faderen hører til de første oplevelser med musik for Grove Jørgensen. Violinen blev et vigtigt instrument i en tid, hvor endnu ingen dansk kommunal musikskole var opfundet. Men en folkeskolelærer i hjembyen Odense havde oprettet sin egen lille musikskole i hjemmet. Blokfløjte var her obligatorisk i de to første år. Derefter skulle eleven vælge et andet instrument. Jesper Grove Jørgensen begyndte denne musikalske uddannelse i 1. klasse i Odense i 1951 og blev senere student i 1963. Derefter studier ved Musikvidenskabeligt Institut i København, som førte til en cand. phil.-grad i 1971.

Selvom violinen og klaveret stadig var vigtige instrumenter, kom sang og kor gradvist i spil som vigtige udtryksformer. Grove Jørgensen var med til at danne Lille MUKO sidst i 1960'erne og han begyndte snart at assistere korets faste dirigent Poul Jørgensen. Nu er vi fremme ved konservatoriet og Hammelboes advarsel, som heldigvis blev ignoreret, og debuten fandt sted i 1975 i Tivoli med værker af Haydn, Schierbeck og Sibelius.

»Hvis jeg har gjort en forskel, er det udviklingen af det danske repertoire og en interesse i at holde liv i traditionen med den folkelige sang, siger Grove Jørgensen.« Som sagt så gjort. Grove Jørgensen har som dirigent ydet en særlig indsats for dansk korttradition, ikke mindst sammen med koret Lille MUKO. Han har båret den tradition videre, som blev etableret af

Poul Jørgensen. Selv om Lille MUKO har været en samarbejdspartner i store dele af Grove Jørgensens aktive liv som kapelmester, har der været perioder med andre udfordringer. I 1982 blev han leder af Randers Byorkester. Her fulgte en periode med stimulerende udvikling af orkestret, som gik fra at været et gammeldags filharmonisk orkester med en grundstamme på 10 musikere i 30%-stillinger til et moderne kammerorkester med 20 fastansatte musikere. Grove Jørgensen tog over efter den legendariske dirigent Laward Friisholm i Randers, og gennem støtte fra Statens Musikråd, amt og kommune, kunne Randers Byorkester udvikle sig til et professionelt ensemble med undervisningsforpligtelse, og på den måde eksistere, som det, vi i dag med et fagudtryk plejer at kalde et 'basisensemble'.

Siden blev den gamle arbejderby Randers' kunstneriske tovholdere mere tøvende over for udviklingen og den uforbeholdne støtte blev reduceret i takt med at andre finansieringskilder forsvandt. Reorganiseringen af orkestret ønskede Grove Jørgensen ikke at deltage i og forlod orkestret på dets højdepunkt. I dag har orkestret 10 fastansatte musikere.

Tabet af et fællesskab

Den sjældne kombination af direktion med en universitetsuddannelse har Grove til fælles med dirigenter som Francesco Cristofoli, John Høybye, Bo Holten og andre dirigenter, der har kunnet udvide deres virke til flere forskellige områder inden for de musikalske genrer og inden for undervisning og formidling. Jesper Grove Jørgensen har et omfattende og bredt virke

som dirigent. Han dirigerer således jævnligt danske og udenlandske symfoniorkestre, opera, operette og musical på danske teatre såvel som opførelser af de store korværker for kor og orkester. Ved siden af sit virke som orkesterdirigent har han som nævnt gennem mange år arbejdet som kordirigent. Ud over at være fast dirigent for Universitetskoret Lille MUKO arbejder han med professionelle kor i ind- og udland, herunder især som fast gæst for Danmarks Radios kor med hvem han desuden har indspillet flere Cd'er på plademærket Chandos.

Af en dirigent kan man forvente holdninger, synspunkter på, hvordan musik skal være. Det ligger ligesom i kortene. Grove Jørgensen hører også til de dirigenter, der har synspunkter på hvordan vi skal indrette os i musiklivet. På korområdet er der i øjeblikket en udvikling i gang i Danmarks Radio, som går ud på at 'slanke' DR Radiokoret. Flexibilitet er her nøgleordet, og mellem linierne fornemmer man, at der fra DR's side også står »aktion som har til formål at slip-

pe af med sangere, der ikke længere lever op til vores kunstneriske ambitioner.« Med forandringerne i Radiokammerkoret og de andre korformationer, rører DR ved fundamentale rettigheder, mener sangerne og parterne har endnu ikke løst konflikten. En nylig afsagt dom gav sangerne medhold og det første slag er vundet. Grove Jørgensen siger om sagen:

»For mig at se giver det ikke mening at skabe korformationer i DR, der skal løse opgaver, som Vokalgruppen Ars Nova og Musica Ficta løser så forbilledligt. Radiokoret skal efter min mening formidle det centrale romantiske korrepertoire og nyere værker af f.eks. Stockhausen, Henze, Xenakis og Messiaen, som de eksisterende kor i Danmark har sværere ved at realisere. En del af DR-ledelsens operation går sikkert også ud på at få skilt visse sangere ud fra gruppen. Denne operation kunne fra DR's side have været håndteret mere elegant.«

Jesper Grove Jørgensen har fulgt med i diskussionen om vores fødekæde, som bl.a. beretter om et faldende antal danske ansøgere til konservatorierne, og om det stigende antal udlændinge i danske uddannelsesinstitutioner og orkestre. »Jeg kan ikke forstå, hvorfor udlændinge skal gøres til et forfærdeligt problem«, siger Grove Jørgensen. Han fortsætter: »Det er meget mere bemærkelsesværdigt, at vi lider under tabet af en fællesskabsfølelse. En rapport om foreningslivet i Danmark afslører, at unge ikke melder sig ind i foreninger. Unge mennesker er meget selektive og de søger eksklusivt efter de områder, der kan tilfredsstille

personlige behov og som giver den ultimative personlige fornøjelse. Det er også i dette perspektiv vi skal se tilvæksten af de mange små ensembler, sinfoniettaer, små operaselskaber: De unge vil helt og holdent lave deres eget i stedet for at lade sig indforskrive i etablerede institutionelle rammer. Det viser på den ene side en positiv udbrydertrang, men også et tab af viljen til at vedligeholde og udvikle det allerede eksisterende. De unge spørger hele tiden "Hvad får jeg ud af det her personligt".«

En uexcentrisk dirigent

Med hensyn til arbejdet i Kapelmesterforeningen siger Grove Jørgensen: »Jeg skal arbejde for at unge, danske dirigenter får nye muligheder. Livet som dirigent er på en måde underligt: Pludselig bliver man bedt om at dirigere en koncert. Der kommer flere koncerter til og man udvider sin horisont. Men pludselig bliver man ikke spurgt, og så forsvinder man ud af scenelyset.« Spørgsmålet om hvornår man går på pension som dirigent, kan ikke besvares med brug af fagforeringsbøger og pensionsregulativer. Klovn Charlie Rivel besvarede spørgsmålet på en måde, man godt kan forestille sig en dirigent også ville svare: "Som klovn går man på pension, når der ikke er nogen der ringer og spørger dig om du vil optræde.« Klovn agerer inden for fastlagte rammer med henblik på at give publikum det uventede, den afgørende oplevelse, der ændrer en publikummers liv. Den samme ambition har den ambitiøse dirigent, og hans rammer er blevet udvidet. Arbejdsopgaver 'krydser' mere og mere, siger Grove Jørgensen. Hvis man ser på medlemmerne i Kapelmesterforeningen, medvirker en del dirigenter i alt muligt, fra finkul-

turelle arrangementer til folkelige manifestationer. Listen med betegnende koncerttitler er uendelig: Skolekoncerter, Bamsekoncerter, Grøntsagskoncerter, Fyraftenskoncerter, osv.

Den klassiske musik lider under det faktum at kernepublikummet bliver ældre og nye generationer kommer ikke automatisk til. Grove Jørgensen tror ikke på at festivaler for ny musik og andre ghetto-arrangementer er vejen frem mod et nyt publikum til ny og gammel musik:

»Vi skal søge nye værker og nye koncertformer, stille op i nye sammenhænge. Vi skal ikke være negative over for formidling af klassisk musik gennem Sigurd Barrett og DR Radiosymfoniorkestret. Det er i mange tilfælde de unges første møde med klassisk musik og klassiske instrumenter, og det kan tænkes at give dem lyst til at gå videre selv. Børnene får ikke noget at vide i skolen, og fortsætter den udvikling, må vi aktører selv påtage os opgaven at formidle, 'kultivere' i ordets bedste betydning«, siger Grove Jørgensen. En ny tid byder også på nye udfordringer for formidlerne, og tanken om en ny "A Young Person's Guide To The Orchestra" modelleret efter Britten's gamle udgave, bør være utænkeligt i nutidens kulturelle smeltedigle, hvor ordet 'klassisk' slet ikke betyder det samme som førhen. Ny musik er heller ikke længere ny kompositionsmusik, det er ny rockmusik mener mange unge. Udfordringerne for en dirigent, der ønsker at formidle såkaldt smal kunst i de nye multimedial verden, er betydelige. Jesper Grove Jørgensen går til sagen med entreprenørens optimisme og viljeskraft, ganske som kunstneren og selvbyggeren helt konkret har gjort det med sit eget hus med Steinerske skæve

vinkler og materialebrug med vægten lagt på brug af naturens materialer. Opgaverne står i kø for at blive løst:

»Svenskerne har ungdomskor, som er meget gode. Vi er godt med på børnekorssiden, men svenskerne har udviklet en bredde hvad angår ungdomskor, som vi må være misundelige på. Vi må gøre noget på det område. Og vi må som sagt udvikle repertoiret og koncertformen.« Teksten skal afrundes. Slutningen må hente hjælp udefra, Kapelmesteren har opsøgt en korsanger, som har sunget under Grove Jørgensen i adskillige år, for at få en rammende bemærkning om dirigenten:

»Han er levende og dynamisk og tålmodig.« Bodil Høgh sidder foran Deres udsendte og taler begejstret om tiden som sanger i Lille MUKO. Jesper har en 'lys' måde at være dirigent på. Selvom tenorerne endnu en gang laver fejl er han parat til at forklare og formidle på en ny måde. Jesper er 'uexcentrisk', han er ligefrem og højt elsket, fordi han arbejder så seriøst med både professionelle kor og amatører.«

Det er svært for ikke at sige umuligt at få en kritisk bemærkning om vores hovedperson. Bodil Høgh afslutter: »Jesper søger hele tiden de rigtige løsninger. Hans enorme erfaringer kom f.eks. til udfoldelse i Chr. 4-året, hvor vi kastede os ud i projekter med musik fra denne tid, som nogle mente var et specialistanliggende. Gennem Jespers ledelse blev det en fantastisk oplevelse.«

*Intelligensen
er nærmest værdiløs
for den, som ikke har
andet.*

Alexis Carrel

REFERAT fra generalforsamling

År 2004, den 29. april kl. 16.00 afholdtes ordinær generalforsamling i Dansk Kapelmesterforening på Restaurant Allégade 10, 2000 Frederiksberg med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Årsberetning
3. Aflæggelse af regnskab (bilag)
4. Fastsættelse af indskud og kontingent (bestyrelsens foreslog uændret indskud kr. 500,00 og kontingent kr. 800,00 halvårligt)
5. Valg til bestyrelse - 2 medlemmer (Bodil Heister og Peter Ettrup Larsen villige til genvalg)
6. Valg af 2 suppleanter
7. Valg af revisor
8. Eventuelt indkomne forslag fra medlemmer
9. Eventuelt

Formanden, kapelmester Frans Rasmussen bød velkommen. Formanden oplyste, at der var mødt 11 medlemmer.

Ad dagsordenens pkt. 1 – Valg af dirigent

Formanden foreslog advokat Pernille Backhausen som dirigent. Der var ikke andre forslag.

Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen opfyldte betingelserne i foreningens love såvel med hensyn til indkaldelse som til dagsorden. Dirigenten gav herefter ordet til formanden for aflæggelse af årsberetning.

Ad dagsordenens pkt. 2 – Årsberetning

Formanden oplyste, at foreningen i dag har 147 medlemmer og siden sidste generalforsamling har haft en tilgang på 5 nye medlemmer. 2 medlemmer er udmeldt af foreningen, og 2 medlemmer er blevet slettet grundet restance.

Af store fødselsdage i løbet af året nævnte formanden Ole Schmidt, der er fyldt 75 år, Axel Wellejus og Bue Lund Nielsen, der er fyldt 80 år, og Åge Bonde Larsen, der er fyldt 85 år.

Et jubilæum, der er værd at nævne, er Finn Zieglers 50 års musikerjubilæum i det forgangne år. Et jubilæum for en særdeles aktiv og værdsat musiker. Finn blev sidste sommer tildelt den danske Django d'Or pris: "Master of Jazz". Ved samme lejlighed fik Palle Mikkelsen tildelt prisen "Legend of Jazz" og Niels Jørgen Steen prisen "Bandleader of Excellence".

To af foreningens medlemmer modtog i det forløbne år hver en ærefuld pris på 400.000 skattefrie kroner. Det drejer sig om det prestigefyldte "Carl Nielsen og Anne Marie Carl Niensens Legat". Legatmodtagerne var to værdige modtagere, nemlig Thomas Dausgaard og Bo Holten.

Siden Tivoli-koncerten forrige år har foreningen ikke afholdt egentlige Kapelmesterkoncerter, men værd at nævne er foreningens samarbejde med Copenhagen Jazz Festival om 3 Kapelmesterkoncerter (Bandleaders Sessions) på Nytorv i weekenden 2.-4. juli 2004. Der er Swing Session fredag, Modern Session lørdag og Open Form Session søndag med deltagelse af 20 af foreningens kapelmestre. Formanden opfordrede medlemmerne til at møde op og give kollegerne opbakning.

Foreningen har måttet tage afsked med 4 medlemmer, der siden sidste generalforsamling er afgået ved døden. Formanden udtalte mindeord over afdøde Mogens Bast Klitfod, 56 år gammel, Ole Stolle, 63 år gammel, Francesco Cristofoli, 71 år gammel og Svend Lundvig, 75 år gammel. Der blev afholdt et øjeblikstilhed for disse fire markante personligheder, der vil blive savnet og husket med glæde.

Udover bestyrelsens samlede arbejde har foreningen varetaget sine opgaver i flere udvalg, herunder Forretningsudvalget, Økonomiudvalget, DR-udvalget, Presseudvalget, Kursusudvalget samt Internetudvalget. Bestyrelsen har i dette arbejde haft glæde af suppleanterne Mike Cholewa og Stig Christensen, hvorfor bestyrelsen anbefaler dem til genvalg.

Emil Reesens Mindelegat blev i år uddelt til kapelmester Francesco Cristofoli før hans død. Uddelingen fandt sted i Radiohuset i umiddelbar forlængelse af et dirigentkursus med 11 af vore medlemmer som deltagere og med RUO som en meget positivt samarbejdende partner. Formanden var selv "supervisor" for de deltagere, der havde behov for dette, og havde en fin oplevelse. Der blev, blot i løbet af de to dage, knyttet forbindelser og udvekslet erfaringer om alt inden for kapelmesterfaget i en grad, som ikke er normal for kapelmestre. I øvrigt et savn som de fleste må kende til.

Et kursus for rytmiske kapelmestre bliver etableret efteråret 2004 med Klüvers Big Band som orkester og Giordano Bellincampi som instruktør.

Foreningen har ligeledes forsøgt at etablere et kursus rettet mod foreningens mange teaterkapelmestre. Bestyrelsen har bedt interesserede medlemmer komme med ønsker om indhold og rammer, men meget få har reageret. Kan det være tegn på, at behovet ikke er til stede?

Malkokonkurrencen er, grundet kronprinsens bryllup, flyttet til 2005, hvilket betyder, at den anbefalede dirigentkonkurrence for danske dirigenter må udskydes til tidligst 2006.

Mange store danske dirigentpersonligheder fylder på de danske og udenlandske musikscener i øjeblikket, og skønt antallet af musicals på de hjemlige teatre er blevet færre i de forløbne år, er beskæftigelsessituationen ganske god.

Foreningens medlem Erik Hammerbak er gået på pension, og hans stilling som musikdirigent ved Slesvigske Musikkorps blev opslået som ledig til øjeblikkelig besættelse i efteråret. En ganske ung mand, kommende medlem af foreningen og endnu studerende på DKDM, vandt stillingen ved den efterfølgende konkurrence, hvor bl.a. formanden selv og Tamás Vetö deltog som dommere. Nu viser det sig, at orkesteret skal nedlægges i løbet af meget kort tid.

Forsvaret flytter rundt og rundt og mener ikke at have brug for dette fortræffelige musikkorps mere. Intet mindre end en katastrofe for musikerne, deres familier og ikke mindst for landsdelen.

Dette er at tage overordentlig let på kulturen, og formanden kan ikke være andet end uforstående overfor, at offentligheden og de ansvarlige myndigheder blot tillader dette.

Kapelmesterbladet bliver tilsyneladende bedre og bedre ud fra de tilbagemeldinger, bestyrelsen får fra medlemmerne. Det skyldes naturligvis, at bestyrelsen er blevet dygtigere, og at foreningens professionelle medarbejdere finder arbejdet sjovt. Men hvor bliver indlæggene fra medlemmerne af? Brug bladet! Bestyrelsen gætter sig frem til behov, men mener, at det i sidste ende er medlemmerne, der bør bestemme, hvad bladet skal indeholde.

Der kommer en ny fagfordeling på musikkonservatorierne. Dette er gennemført fra kulturministeriets side, men det synes ikke at være tilstrækkeligt gennemtænkt. Forslaget går ud på, at man henviser for-

skellige fagområder til forskellige landsdele. Man kan kort sagt kun uddanne sig som kordirigent på højeste niveau, hvis man for eksempel flytter til Aalborg. Orkesterdirigentuddannelsen vedbliver med at være i København og forbliver tilsyneladende uberørt af dette kaos. På den anden side burde det være naturligt, at orkesterdirigentstuderende også får undervisning i kordirektion. Dette lader sig ikke gøre ifølge ministeriets forslag.

Musiklederuddannelsen blev udsat til 2005, men ser ud til at tegne fornuftig som et trinbræt til selve orkesterdirigentuddannelsen. Men igen, uden mulighed for at vælge kordirektion som speciale, hvis man studerer i København.

Det har været et forholdsvis stille år i Fællesrådet for Udøvende Kunstnere. Arbejdet har været præget af en fælles bekymring (og følelse af afmagt) over regeringens kulturpolitik.

Efter mange års forløb er det endelig lykkedes solistforeningerne, artisterne og DMF at få lavet en solistoverenskomst med Danmarks Radio. Dermed synes vejen åben for, at også Dansk Kapelmesterforening kan gå i gang med at få lavet overenskomst for vore medlemmer og DR.

I disse år er hele ophavsretssystemet under forandring, og foreningen må se i øjnene, at de kommende år vil byde på store forandringer på GRAMEX- og især BÅNDKOPI-området. Om det betyder flere penge til de udøvende rettighedshavere må foreløbig stå hen i det uvisse, men Fællesrådet får utvivlsomt en del arbejde i den anledning.

Stigningen i de indgåede midler fra COPY-DAN til rettighedshaverne, som kan læses af Fondens regnskab, skyldes en væsentligt højere udlodning fra KABEL-TV end året før. Der er uddelt individuelt vederlag til 45 kapelmestre, som har haft engagementer på TV og Radioen.

Midlerne fra BÅNDKOPI og AVU-KOPIER går til kollektiv fordeling, og de ligger i samme størrelse som tidligere. Støtten fra BÅNDKOPI går til kapelmestre og ensembler, der efter bestyrelsens vurdering yder væsentlige og nyskabende bidrag til dansk musik. Gennem uddelingerne fra AVU-KOPIER gives der bl.a. støtte til bogudgivelser og nodesamlinger, der kan finde anvendelse i undervisningen.

Det vigtigste bidrag til de kollektive midler kommer, som det er velbekendt, fra GRAMEX. En lidt mindre udlodning end året før har ikke fået indflydelse på antallet af projekter, som er fundet egnede til støtte. Der er behandlet i alt 80 ansøgninger om tilskud til projekter, fonogrammer og videreuddannelse. Af ansøgerne har 66 fået tilsagn om støtte. Ved alle projekter er den givet i forbindelse med medvirken af en dirigent eller kapelmester.

Foreningen støtter også via Gramex-midlerne lokalradioprojektet PILOT – Dansk Musik I Radioen, og sammen med andre organisationer på jazzområdet er vi involveret i den årlige uddeling af "Django d'Or"-Prisen til en jazzkapelmester. Som noget nyt er vi indgået i et samarbejde med Dansk Jazzforbund og Dansk Musiker Forbund om en fælles pulje – Jazzpuljen – til støtte for unikke og særlige arrangementer indenfor dette område.

Hertil kommer foreningens egne initiativer til videreuddannelse blandt medlemmerne: Et kursus i FINALE-nodeprogrammet samt dirigentkurset med RUO er eksempler herpå.

57 % af Gramex-midlerne er anvendt til musikfremmende foranstaltninger og uddannelsesmæssige formål for dirigenter og kapelmestre. De er fordelt med 32 % til live-fremførelse af musik og musikdramatik, 16 % til indspilning og udgivelse af fonogrammer og 9 % til studierejser og kurser.

25 % er anvendt til sociale og humanitære formål. De omfatter Emil Reesens Mindelegat, vores andel i J.O. Krag's Hus i Lille Skiveren, men også et tilskud til Kapelmesterfondens uddeling af Kapelmesterydelsen og forskellige legater primært til de ældre medlemmer. 10 % er gået til publikationer som Kapelmesteren, Hjemmesiden, Den Blå Bog og Dansk Musik Årbog. Endelig er 8 % gået til foreningens administration af Gramex-midlerne.

Formanden udtrykte tak til bestyrelsen, til revisor Bjarne Hansen og til dirigent Pernille Backhausen og afsluttede således sin beretning.

Dirigenten tilkendegav, at der var mulighed for kommentarer og spørgsmål til formandens beretning eller generelt, ligesom dirigenten understregede, at det var bestyrelsens store ønske, at generalforsamlingen - som det er naturligt - blev brugt til at udveksle synspunkter og idéer til foreningens virke.

På opfordring fra Giordano Bellincampi uddybede formanden de positive sider, men også de problemer, der synes at være i forhold til dirigentuddannelsen. Næstformand Jesper Grove Jørgensen tilkendegav, at der i forbindelse med høringsfasen var rejst væsentlig kritik mod forslaget, der nu var vedtaget.

Nenia Zenana forespurgte, hvorvidt der var formelle krav og rammer til de input, man kunne komme med i forhold til teaterkapelmesterkurset. Formanden tilkendegav, at man gerne modtog alle gode kommentarer og input fra medlemmernes side, ligesom det var muligt at se mere om dette i medlemsbladet "Kapelmesteren".

Giordano Bellincampi forespurgte, hvorvidt bestyrelsen havde hørt nyt om Radiokammerkorets skæbne. Formanden redegjorde kort for forløbet, som bestyrelsen var blevet informeret om.

Nenia Zanana nævnte - inspireret af formandens bemærkninger herom - at det ikke var så tit, at kapelmestre kunne mødes, og at det kunne være et savn at have egentlige kolleger til inspiration, støtte osv. Formanden uddybede, at han også opfattede, at der blandt foreningens medlemmer var en stor lyst til at mødes, og at foreningen bl.a. ved kurser og sammenkomster lagde op til et sådant arbejde, ligesom der var igangsat flere uformelle tiltag herom. Dette gjorde, at der rent faktisk blandt danske kapelmestre synes at være et tættere samarbejde end i andre lande. Peder Kragerup nævnte som et konkret eksempel Jazzfestivalen, hvor et udbygget samarbejde var blevet etableret.

Søren Johannsen rejste spørgsmålet om, hvorvidt foreningen mere aktivt kunne støtte og udvikle kirkeområdet, der er en stor koncertarrangør. Der opstod en yderligere debat om, på hvilken måde dette kunne ske, samt hvilken rolle foreningen kunne og skulle have i et sådant arbejde. Formanden opsummerede, at det ikke var manglende interesse, hverken blandt medlemmerne eller i bestyrelsen, men at det var alt for få, der foretog egentlige initiativer, og opfordrede medlemmerne til selv at tage sådanne formelle eller uformelle initiativer. Flere medlemmer tilkendegav, at foreningen godt - uden at afholde omkostninger i forbindelse hermed - kunne tage initiativ til afholdelse af kurser. Esther Bobrova nævnte muligheden for at gennemgå klassiske værker indenfor kirkekoncerter, hvilket affødte en drøftelse af, hvorvidt foreningen skulle afholde kurser eller hjælpe til kontakt mellem uddannel-

sessteder og de interesserede. Bestyrelsen vil tage dette spørgsmål op til yderligere drøftelse, herunder hvorvidt man ved at pege på indsatsområder i sig selv kunne videreføre udviklingen på området.

Da debatten var afsluttet, gik man over til næste punkt på dagsordenen.

Ad dagsordenens pkt. 3 – Regnskabsaflæggelse

Dirigenten henviste til, at regnskaberne var udsendt sammen med indkaldelsen og spurgte, om der var spørgsmål til regnskaberne. Dette var ikke tilfældet, hvorefter disse kunne anses for godkendt.

Ad dagsordenens pkt. 4 – Fastlæggelse af indskud og kontingent

Dirigenten henviste til, at bestyrelsen foreslog uændrede indskud på kr. 500,00 og kontingent kr. 800,00 halvårligt. Dette godkendtes énstemmigt.

Ad dagsordenens pkt. 5 – Valg til bestyrelsen – to medlemmer

Genvalg af Bodil Heister og Peter Ettrup Larsen blev godkendt med akklamation.

Ad dagsordenens pkt. 6 – Valg af 2 suppleanter

Som suppleanter godkendtes genvalg af Mike Cholewa og Stig Christensen med akklamation.

Ad dagsordenens pkt. 7 – Valg af revisor

Som revisor genvalgte statsautoriseret revisor Bjarne N. Hansen med akklamation.

Ad dagsordenens pkt. 8 – Eventuelt indkomne forslag fra medlemmer

Der var ikke indkommet forslag.

Ad dagsordenens pkt. 9 – Eventuelt

Der var ikke videre under punktet eventuelt, da dette synes at være udtømt under debatten efter formandens beretning.

Dirigenten konstaterede, at dagsordenen var udtømt, og generalforsamlingen herved hævet.

Frans Rasmussen
Formand

Pernille Backhausen
Dirigent og referent

KABEL TV vederlag for 2003

Kontrakter skal indsendes inden 10/8. Har man medvirket som kapelmester eller dirigent i TV-produktioner, TV-optagelser eller genudsendelser i 2003, skal der indsendes dokumentation for at få andel i årets Kabel-TV-vederlag. For nye produktioner er det kontrakter, ved genudsendelser er det udbetalings-specifikationer, hvor honoraret er anført. For kapelmestre/dirigenter står honorarerne på Danmarks Radio altid under kode 03. Hvis man har medvirket på andre overenskomster, f.ex. som musiker eller solist, kan man rette henvendelse til DMF eller solistforbundene.

Ved TV-produktioner med de såkaldte frikøbskontrakter udbetales der ikke genudsendeshonorarer. Vi må derfor opfordre til, at man selv holder sig ajour med, hvilke produktioner, der er blevet

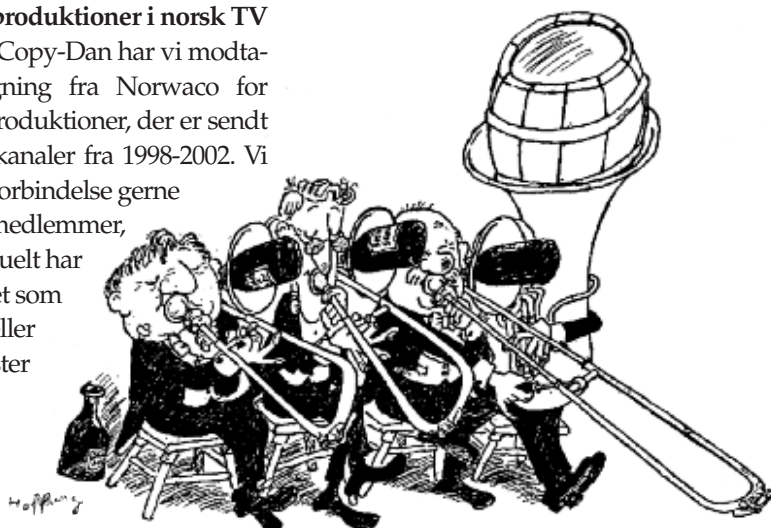
genudsendt. Det er en god idé at følge med i TV-programmerne, men man vil også kunne få det oplyst hos de afdelinger på DR eller andre TV-stationer, kontrakten er indgået med. For at få Kabel-TV er det vigtigt, at kontraktbeløbet kan dokumenteres.

Danske produktioner i norsk TV
Gennem Copy-Dan har vi modtaget afregning fra Norwaco for danske produktioner, der er sendt i norske kanaler fra 1998-2002. Vi vil i den forbindelse gerne høre fra medlemmer, der eventuelt har medvirket som dirigent eller kapelmester

ved optagelserne til TV-serien Edderkoppen.

Kontrakter, udbetalingsbilag m.v. skal sendes til Kassereren senest 10. august (se adressen bagest i bladet). Udbetalingerne finder sted i løbet af september måned.

Peder Kragerup

af Peter Ettrup Larsen

Navn: Henrik Krogsgaard

Alder: 53

Uddannelse: Autodidakt.

Aktuel beskæftigelse: Dirigerer Sound of Music på Det Ny Teater, men har p.t. revy-fri sommerferie for første gang siden 1973.

Hvorfor og hvordan blev du kapelmester?

Det var p.g.a. druk! Da Albert Schumann fra Cirkus Schumann under en forestilling i 1968 blev slået til Ridder af Dannebrog af prinsesse Benedikte, var musikerne i orkestret imidlertid temmelig fulde. Efterfølgende blev de derfor alle sammen fyret, og da Schumann havde hørt mig spille til en feriefest i Tivoli, blev jeg spurgt, om jeg havde lyst til at overtage kapelmesterhvervet. Som 17-årig sprang jeg derfor fra gymnasiet og begyndte som cirkusmusiker. Efter blot et år lukkede Cirkus Schumann imidlertid, men med lidt afbrydelser fortsatte jeg i Cirkus Benneweis. Alt i alt blev det til 7 sæsoner i Cirkusbygningen i København. En af grundene til at jeg også kom i gang med andre opgaver var, at jeg aldrig har været bange for at spørge! Hvis jeg hørte noget, der var godt, gik jeg altid op til f.eks. dirigenten og kommenterede det og spurgte, hvordan han gjorde. Langt de fleste er ikke bange for at dele ud af

”deres tricks”, så det har jeg lært rigtig meget af.

Hvis du ikke var blevet kapelmester, hvad var du så blevet?

Som barn havde jeg en drøm om at blive dyrlæge. Jeg har altid haft en stor kærlighed til dyr, og når jeg som barn tilbragte mine ferier hos familien på landet ved vestkysten, kørte jeg ofte rundt med dyrlægen. Jeg kunne dog ikke holde mig fra sang og musik, og det, at jeg som 10-årig kom i drengekoret, blev skælsættende for mig.

Hvad er din bedste oplevelse som dirigent?

Jeg tror faktisk, at noget af det mest interessante, jeg har oplevet, var, da vi til et melodigrandprix fik startet en af sangene forkert. Wolfgang Käfer havde lavet et arrangement, der startede ppp. Under prøverne havde det ikke voldt problemer for sangerinden at høre dette og finde sin starttone, men til selve forestillingen, hvor vi foruden en 1 million TV-seere også havde en fuld sal, kunne man intet høre, fordi publikum klappede. I den situation var der simpelthen ikke andet at gøre end at slå af og ganske enkelt starte forfra. Jeg husker tydeligt det sus, der gik igennem orkestret, da jeg slog af, men solisten tog det lige så roligt som jeg, og i andet forsøg fungerede alt.

Hvad er din værste oplevelse som dirigent?

Det er helt klart følelsen af at have et helt orkester imod sig. Jeg oplevede det meget tydeligt, da jeg var dirigent for Tivolis Promenadeorkester. Orkestret består af mange fine musikere, men den kollektive ånd, der den gang herskede i orkestret, var meget langt fra mine principper. Jeg har f.eks. intet imod alkohol,

men når koncerter og alkohol bliver blandet for meget sammen, bliver jeg ked af det. Jeg mener, det er vigtigt at tage både musikken og publikum seriøst, for der findes ikke decideret dårlig musik, kun dårligt udført musik. Uanset om musikken er Beethovens 7. eller Lille Sommerfugl, skal den spilles med lige stor musikalsk og faglig respekt. Dette syn deles heldigvis i dag af de fleste af vores orkestre.

Hvor ser du dig selv i 2010?

Det hverken kan eller vil jeg svare på. Mit liv har altid været lidt uforudsigeligt og det ene har altid taget det andet, så jeg har altid levet i nuet. Jeg glæder mig naturligvis til min sommerferie, men jeg glæder mig endnu mere til i morgen. Tænk nu hvis jeg fik en tagsten i hovedet i dag, så nytter det jo ikke noget, at jeg først har ferie om en uge. Derfor glæder jeg mig altid til hver eneste dag! Det har også altid været mit princip, at hvis man er glad for en opgave, når man siger ja til den, så skal man også være glad for den, når det så virkelig gælder, selvom man måske i mellemtiden er blevet tilbudt noget bedre.

Gramex indhenter på vegne af sangere, musikere og pladeselskaber vederlag fra bl.a. radio- og tv-stationer, når der anvendes lydoptagelser i udsendelserne, og når deres musik anvendes til andre offentlige fremførelser som musikdramatiske forestillinger, på arbejdspladser, hoteller, diskoteker, i butikker, tog, fly etc. I næsten alle tilfælde, hvor der ikke spilles musik i egen bolig, er der tale om offentlig fremførelse.

Gramex er en nonprofit organisation med 46.000 medlemmer. De 46.000 sangere, musikere og pladeselskaber er enten direkte medlemmer af Gramex eller repræsenteret via tilsvarende organisationer i udlandet, som Gramex har aftaler med.

Gramex laver aftaler med brugerne om, at de rapporterer, hvilken musik de afspiller. Samtlige musikere og sangere, der medvirker på en cd-indspilning, bliver registreret i Gramex og optjener deres selvstændige vederlag, hver gang cd'en bliver spillet i radioen.

Alle de udøvende sangere og musikere registreres individuelt i Gramex' databaser, hvorved det samlede antal registrerede rettighedshavere overstiger 100.000. Gramex registrerer alle danske produktioner, der bliver udgivet, samt udenlandske produktioner der bliver spillet i dansk radio.

Gramex fordele pengene til medlemmerne i den danske organisation og de 30 søsterorganisationer i udlandet og fratækker udelukkende udgifter til egen administration. Kunstnerne har ret til at modtage vederlag for brugen af den cd, de har medvirket på, i 50 år fra udgivelsesåret. Vederlagene

fordeles med halvdelen til hver rettighedsgruppe – dvs. 50 % til musikere og sangere og 50 % til pladeselskaberne. De penge, som Gramex ikke kan fordele individuelt, fordi brugerne ikke i alle tilfælde har mulighed for at oplyse, hvilke sange de har afspillet, fordeles til de udøvende kunstneres organisationer: Dansk Artist Forbund, Dansk Skuespiller Forbund, Dansk Musiker Forbund, Dansk Solist-Forbund, Dansk Kor Forbund, Solistforeningen af 1921, Dansk Kapelmesterforening og Dansk Organist- og Kantorsamfund, som fordele pengene til musikfremmende formål på baggrund af ansøgninger fra kunstnerne.

Når Gramex indhenter og fordele vederlag, skal brugerne kun henvende sig ét sted for at klare sine rettigheder og betale for brug af musik. Alternativet er, at brugerne skulle henvende sig til samtlige rettighedshavere om al den musik, de ønsker at afspille. Omvendt får kunstnerne og pladeselskaberne via Gramex forvaltet deres rettigheder under én samlet administration.

I år 2004 fordele Gramex vederlag på kr. 117 mio. til sangere, musikere, pladeselskaber og støtter musikfremmende formål i Danmark med kr. 26 mio.

Gramex udbetaler vederlag og støttemidler en gang årligt i juni måned. Fordelingen er ganske omfattende, eftersom der uddeles penge til kunstnere i både ind- og udland og til en mangfoldig skare af sangere, musikere, pladeselskaber og musikfremmende aktiviteter over hele landet.

Sangere og musikere

I år forventer Gramex at fordele omkring 52 millioner kroner til udøvende sangere og musikere i

Danmark og udlandet. I Danmark får omkring 6.500 kunstnere hvert år udbetalt vederlag fra Gramex, og den gennemsnitlige udbetaling er ca. kr. 3.500 om året til de kunstnere, der er blevet spillet.

Som følge af dansk musiks voksende succes i udlandet indhenter Gramex stadigt større beløb til de danske sangere, musikere og pladeselskaber. Medlemmerne i Aqua og Safri Duo er nogle af de mest kendte eksempler på danske kunstnere, der har haft store indtjening i udlandet.

Pladeselskaber

Også for pladeselskaberne er det altafgørende at modtage vederlag fra Gramex. I de senere år er pladesalget raslet ned, og selskaberne har været nødt til at afskedige op til 50 % af deres medarbejdere. Her er det Gramex-vederlagene, der sørger for, at mange selskaber ikke lukker helt. I år forventer Gramex at fordele ca. 65 millioner kroner til pladeselskaberne.

Musikfremmende formål

Gramex yder hvert år massiv økonomisk støtte til det danske musikliv gennem uddeling af de kollektive Gramex-midler via kunstneres organisationer: Dansk Artist Forbund, Dansk Skuespiller Forbund, Dansk Musiker Forbund, Dansk Solist-Forbund, Dansk Kor Forbund, Solistforeningen af 1921, Dansk Kapelmesterforening og Dansk Organist- og Kantorsamfund. Det samlede beløb udgør i år godt 26 millioner kroner, og midlerne skal anvendes til musikfremmende formål, uddannelse, sociale formål eller andet, der kan styrke de udøvende kunstneres arbejdsvilkår og musikkens fremtid i Danmark.

Anvendelsesområderne er mangfoldige og omfatter bl.a. støtte til den danske musikeksport, senest

det store danske fremstød ved musikmessen i Cannes i januar måned med kulturminister Brian Mikkelsen i spidsen.

AntiPiratGruppen modtager også et årligt beløb fra de kollektive Gramex-midler, ligesom udvalgte koncerter og hen ved 250 cd-udgivelser bliver støttet.

Blandt særlige projekter i denne kategori kan nævnes radioproduktionsgruppen, Pilot, hvis formål er at få spillet mere dansk musik i radioen. Pilot har de sidste ti år produceret over 280 kunstnerportrætter af danske solister, musikere og komponister til brug for udsendelse i lokalradioerne, DAB radio samt Pilots egen netradio på

www.pilotradio.dk. Portrætsamlingen udgør efterhånden en historisk guldgrube af personligheder inden for dansk musik.

Projektleder Dorte Vincentzen fortæller:

- Den oprindelige idé med Pilot Radio var at give dansk musik mere plads i radioen, lade de danske kunstnere komme til orde og få mere taletid i radioens sendeflade og dermed øge interessen for også at spille mere dansk musik. Det er de færreste radiostationer, der har ressourcer til at producere 30 minutters portrætter, men med vores distribution har alle landets lokalradioer fået mulighed for at præsentere større

kunstnerinterviews for deres lyttere. I dag bruger vi meget tid på at udvide vores distributionsnet til ikke kun at gælde lokalradioer, men også fremtidens medier som digital radio og internetradio. Vi samarbejder i øjeblikket med DR om en helt dansk kanal. Vi er det eneste digitale magasin i landet og arbejder hele tiden på nye måder at formidle dansk musik.

Kunstnernes forbund fordeler de kollektive Gramex-midler til projekter på baggrund af ansøgninger fra kunstnerne – og alle kan søge, uanset om de er medlem af Gramex eller ej.

Læs mere på www.gramex.dk

Digitale noder på nettet

Nyt fra Biblioteksstyrelsen:

Syv af landets største biblioteker har i fællesskab skabt mulighed for gratis adgang til tusindvis af digitale nodeudgivelser inden for klassisk musik og jazz, herunder verdensberømte kunstnere, komponister og udgivere fra Bach, Beethoven og Debussy over Chick Corea, Joe Lovano til Safri Duo.

For at få fat i de digitale noder kræver det en tur forbi enten Frederiksberg Bibliotek, Gentofte Bibliotek, Københavns Kommunes Biblioteker, Odense Centralbibliotek, Herning Centralbibliotek, Århus Kommunes Biblioteker eller Statsbiblioteket, som er de syv biblioteker, der i øjeblikket tilbyder den nye service. Her er der mulighed for at downloade og printe noder uden at skulle bekymre sig om kunstnerrettigheder eller betaling - det sørger biblioteket for.

Bodil Heister

Tonespace - vestjysk musik-konservatorium

Vestjysk musikkonservatorium har netop fået bevilget 1.750.000 kr til etablering af et oplevelsescenter for musik, kunst og teknologi blandt andet henvendt til børn og unge. Som en del af centret etableres et forsknings-, udviklings- og undervisningslaboratorium for lærere og studerende ved konservatoriet samt et efteruddannelsescenter for undervisere i musik og musikpædagogik. Etableringsstøtten kommer fra Kulturministeriets Provincespulje. Målet for oplevelsescentrets aktiviteter er at skærpe børn og unges interesse for viden om musik. Ud over det generelle ønske om at arbejde eksperimenterende med musikformidling, håber man også at kunne inspirere flere unge til at vælge en uddannelse inden for især den klassiske musik, udtaler kulturministeriet. Se mere på www.vmk.dk

Bodil Heister

Må man kopiere en cd lånt på biblioteket ?

Kulturministeriet har lanceret en ny hjemmeside, der giver svar på spørgsmål om ophavsret, og som skal hjælpe borgerne til at overholde loven vedrørende kopiering af musik og film f.eks. fra internettet.

En undersøgelse PLS Rambøll lavede for Jyllandsposten i 2003 viste, at to tredjedele af de unge syntes, at det er acceptabelt at piratkopiere og downloade musik ulovligt fra internettet. Lanceringen af hjemmesiden er samtidig første tiltag i en større kampagne, som Kulturministeriet har planlagt.

Kampagnens formål er at udbrede kendskabet og forståelsen for ophavsretten, så man kan komme problemerne med ulovlig kopiering til livs, udtaler kulturministeriet.

Læs mere på www.infokiosk.dk

Bodil Heister

Jazzfestival med excellente kapelmestre – inklusive to af årets Django d’Or-prisvindere

af Kjeld Frandsen
fotos Jens Astrup

Der var ingen mangel på kapelmestre, og slet ikke på excellente kapelmestre, da Dansk Kapelmesterforening de tre første eftermiddage på Copenhagen Jazz Festival stod bag tre koncerter på Nytorv. Tre hold af foreningens medlemmer bød på jazz i kategorierne "swing", "modern" og "open form".

En enkelt kapelmester, nemlig basunisten Erling Kroner, kunne måske kalde sig lidt mere excellent end de andre, idet han umiddelbart stod foran modtagelsen af dette års Django d’Or pris i kategorien "Bandleader of Excellence", en hædersbevisning, der i øvrigt for tredje år i træk er finansieret af Dansk Kapelmesterforening.

Den nu 61-årige hæderprismodtager blev i øvrigt professionel musiker allerede som 18-årig, og han blev i 1960erne involveret i den københavnske avantgardejazzscene – sammen med blandt andet saxofonisten John Tchicai.

I årene 1969-70 studerede han på Berklee School of Music i Boston, og herefter var han en lang

årrække medlem af Radioens Big Band. Sideløbende havde han mange andre aktiviteter, blandt andet som for Den Danske Jazzkreds.

Erling Kroners fascination af den legendariske amerikanske bassist, komponist og orkesterleder Charles Mingus kom tidligt til udtryk i hans egne ensembler, og fra omkring 1980 meldte en anden væsentlig inspiration sig, nemlig den argentinske tango, og Erling Kroner har da også gennem årene hyppigt besøgt Buenos Aires og spillet med betydelige argentinske kunstnere.

Tangoen og Mingus er også blandt grundpillerne i det big band, som Erling Kroner i 1994 dannede sammen med den svenske trommeslager, Lasse Beijbom, og i den Dream Quintet, han har ledet siden 1995. Basunisten lader sig også høre med blandt andet Niels Jørgen Steen’s A-Team, Jan Kaspersen’s Special Occasion Band og Ernie Wilkins Almost Big Band, og lørdag den 3. juli indgik han i det "modern session"-ensemble,

der også omfattede de to saxofonister, Fredrik Lundin og Lars Møller, trompetisten Jesper Riis, pianisten Nikolaj Bentzon, bas-

sisten Jesper Lundgaard og trommeslageren Jonas Johansen. Alle bidrog med værker, og

Erling Kroner bød på det, han kalder sit største hit, nemlig "Candombe Domingus", samt den Mingus-influerede "Smokin' Henry", som swingende rigtigt godt, men ikke desto mindre blev ekstraordinært dårligt behandlet af de omskiftelige vejrguder.

Også musikken var omskiftelig, men der blev i hvert fald afrundet med Jesper Lundgaards solidt-swingende "Blues for B.J.", der var tilegnet den netop afdøde tenorsaxofonist Bent Jædig.

To kapelmestre i "open form"-ensemblet, nemlig guitaristen Pierre Dørge og trompetisten Jens Winther, mindedes også den hedengangne saxofonist med henholdsvis "En rose til Bent Jædig" og "Peace", hvoraf sidstnævnte var en meget smuk mol-ballade med fornemt trompetspil af komponisten.

Ensemblet, der endvidere bestod af basunisten Peter Dahlgren, pianisten Jan Kaspersen, bassisten Nils Davidsen, trommeslageren Martin Andersen og de to saxofonister, Simon Spang-Hansen og John Tchicai, bød på musik i både åbne og lukkede former, og selv om ikke alt havde legendarisk tilsnit, så havde sidstnævnte dog grund til at føle sig en kende mere legendarisk end de øvrige. I hvert fald var han udvalgt til at modtage en anden af dette års Django d'Or Priser, nemlig den i kategorien "Legend of Jazz".

Den nu 68-årige John Tchicai stammer fra Århus, hvor han spillede klarinet og saxofon, fra han var 16. Han studerede ved konservatoriet og kunne fra begyndelsen af 1960erne høres på jazzscenen som altsaxofonist, ofte i selskab med barytonsaxofonisten Max Brüel.

Et møde i 1962 med de to amerikanske musikere, trompetisten Bill Dixon og tenorsaxofonisten Archie Shepp, fik ham til at rejse til New York, hvor han øjeblikkeligt placerede sig i kredsen af unge avantgarde-musikere. Han indgik i ensembler som The New York Contemporary Five og The New York Art Quartet, og det blev til indspilninger med Jazz Composers' Orchestra og tenor-

saxofonisterne Albert Ayler og John Coltrane.

I 1966 vendte han tilbage til Danmark og blev leder af workshop-ensemblet Cadentia Nova Danica. Han samarbejdede også med åndsbeslægtede europæiske musikere, og fra 1976 har John Tchicai ført en slags nomadetilværelse. Og udover sine internationale musikprojekter har han på den danske scene spillet med ensembler som Strange Brothers, Clinch og New Jungle Orchestra. John Tchicai, som siden 1984 har haft tenorsaxofonen som hovedinstrument, og som i en årrække har boet og arbejdet i Californien, har nu slået sig ned i Sydfrankrig, nærmere betegnet i byen Clairat.

Blandt eftermiddagens værktitler var da også hans "From Clairat To Clairmon", en meget typisk Tchicai-sag med marchagtige klang- og rytmeformationer og med gode duetter, blandt andet den hårdtprøvede konstellation, Pierre Dørge / John Tchicai, hvor der for alvor kom patos på tenoren. John Tchicai spillede også basklarinet, blandt andet i Duke

Ellingtons "Sophisticated Lady", og det blev til magtfuld digt-recitation i Pierre Dørges "Kiss Me In Neandertal".

Pierre Dørge var i øvrigt den første modtager af "Bandleader of Excellence"-prisen, og sidste års modtager, pianisten Niels Jørgen Steen, var selvfølgelig med på førstedagens swing-kapelmesterhold, der endvidere omfattede tenorsaxofonisten Jesper Thilo, altsaxofonisten Søren Siegumfeldt, klarinettisten Jørgen Svare, trompetisten Henrik Bolberg, basunisten Ole "Fessor" Lindgreen, violinisten Finn Ziegler, bassisten Jesper Lundgaard og trommeslageren Jonas Johansen.

Alle kom på banen i et på sin vis forudsigeligt program, der alligevel rummede en fin portion af jazzmusikkens uforudsigelighed, og blandt de mere mindeværdige indslag var Søren Siegumfeldts glødende smukke fortolkning af den gamle salme "Abide With Me" og Niels Jørgen Steens "klassisk-trio-jazz"-version af "Just In Time".

Og skal man drage en konklusion på baggrund af kapelmestrenes koncerter, så er vel københavnere som vejrguder fortrinsvis til swingmusik.

P.S. Årets Django d'Or-priser blev uddelt i Hvidovre Medborgerhus tirsdag den 13. juli 2004.

Marchmusik med mere

af Peter Ettrup Larsen

Én gang imellem møder man et menneske, der for alvor formår at åbne ens øjne og ikke mindst ører for nye musikalske dimensioner. Netop dette skete for mig, da jeg mødte den amerikanske dirigent David Vroman. Første gang jeg havde fornøjelsen af at opleve ham prøve med sit Concert Band, gik det nemlig op for mig, at Sousas marcher er meget, meget mere, end jeg hidtil havde været klar over. Det var det rene virtuoseri at se David Vroman "trylle" med Sousa, og jeg skal love for, at såvel musikken som musikerne blev flyttet i løbet af processen.

David Vroman er institutleder for musikinstituttet ved Bradley University i byen Peoria i staten Illinois i USA. Desuden er han ansvarlig for alle aktiviteter, der har med universitets bandmusik at gøre. "Band" refererer i den amerikanske terminologi til alt fra det traditionelle harmoniorkester, over Concert Band (det fuldt udbyggede harmoniorkester med f.eks. oboer, fagotter og saxofoner), til diverse konstellationer af brass bands og jazzbands. På de fleste amerikanske universiteter er det f.eks. en helt naturlig ting, at de studerende har adskillige muligheder for at spille i band. På Bradley University har man således fem faste ensembler: 2 Concert Bands, 2 jazzbands og 1 basketball band. Det sidstnævnte er en slags showorkester, der under stor bevågenhed og megen lokal entusiasme spiller til de store basketball-kampe, hvor publikum sjældent tæller under 10.000 personer. David Vroman

Dr. David Vroman

leder selv de to Concert Bands, der tilsammen tæller 165 studerende, samt basketball-bandet på 65-70 mand. Derudover leder han et professionelt Concert Band, der i sommersæsonen giver gratis koncerter i lokalområdet. I 2003 spillede alene sidstnævnte orkester ikke færre end 28 koncerter med hele 400 forskellige titler på programmet. På Bradley University er der orkesterprøve hver dag fra mandag-torsdag, og deltagelse i orkestret vægtes uddannelsesmæssigt på lige fod med et hvilket som helst andet kursus. De studerende får således karakter for deres indsats og spillemæssige færdigheder, uanset om de i øvrigt studerer f.eks. sprog, matematik, biologi eller musik.

David Vroman har ikke interessen for band-musikken fra fremmede. Hans far var nemlig også "band-director". Oprindeligt er David Vroman valdhornist, men derudover har han doktorgraden i direktion fra University of Illinois, hvor han var elev af den i USA legendariske dr. Harry Begian. Selvom hverdagen er fyldt op med band-musik, er han også i sin "fritid" særdeles aktiv som dommer i forskellige konkurrencer lige fra marching-band-konkurrencer, hvor der

konkurreres i bedste tåto-stil, til de i vores sammenhænge mere velkendte Concert Band-konkurrencer. Derudover er han også en hyppig gæstedirigent hos forskellige gymnasie-bands, da langt de fleste gymnasier også har "band" på skemaet - HVER DAG!!!

Det kan lyde som lidt af et musikalsk slaraffenland for beboere i det musikalsk blodfattige Danmark, hvor skole-orkestre er noget man læser om i historiebøgerne, men nye politiske vinde er nu også begyndt at blæse i USA. Således fik en skole i Ohio sidste år besked på at spare på budgettet ved at skære "alt det overflødige" fra. Selvom det forblev udtalt, var musikken en del af dette. Skolen valgte imidlertid at sige, at en af forudsætningerne for at den kunne uddanne fagligt dygtige elever, var alsidigheden i de uddannelsesmæssige tilbud. Derfor besluttede skolen at fortsætte med "business as usual" til kassen var tom. Det var den så i februar, så da blev alle eleverne sendt hjem på "sommerferie"! Der gik ikke mange dage før politikerne indså, at den ikke gik, hvorefter skolen igen fik tilført de fornødne midler. Tænk hvis et sådant helhedssyn kunne vinde udbredelse også herhjemme.

I oplægget til det netop indgåede forsvarsforlig stod Slesvigske Musikkorps til nedlæggelse til fordel for indkøb af nye ubåde. Heldigvis besindede politikerne sig og valgte musikken, så måske er der lys forude!?! Til lykke til Slesvigske Musikkorps - og til Danmark.

Uddelinger af kollektive midler i 2003

Projektstøtte (tilskud til levende fremførelse af musik, sang og musikdramatik):

Niels Abild	PR-projekt "Kansas City Stompers"
Amadeusensemblet	Koncertprojekter
AmatørSymfonikerne	Humperdincks "Hans og Grethe"
Athelas Sinfonietta Copenhagen	Koncerter, København og Paris
Athelas Sinfonietta Copenhagen	Koncert, Den Sorte Diamant
Bent Axen	Nodesamlingen "Jazz på Dansk"
Copenhagen Art Ensemble	Koncertprojekt, Paul Auster-værker
Copenhagen Choir Festival	RadioBørnekoret, korværket "Suser min lind"
Dansk Jazzforbund	Jazzpuljen, støtte til arrangementer på jazzområdet
Deluca Film	Portrætfilm, Carl Nielsen Prisen 2003
Den Anden Opera	Holtens "Gesualdo"
Den Danske Ambassade, Hanoi	Koncert m/ The Vietnam National Symphony Orchestra
Den Ny Opera	Wagners "Rhinguldet"
Det Nordjyske Operakompagni	"Fra Berlin til Broadway med Kurt Weill"
"Django d'Or" 2003	Jazzprisen "The Bandleader of Excellence"
Vagn Egon Jørgensen	Nytårskonserter, Det Jydske Underholdningsorkester
Kammerkoret Camerata	Bachs Johannes Passionen, Holmens Kirke
Kammerkoret Camerata	Korkonkurrencen "Let the Peoples Sing", London
Kammerkoret Hymnia	Komponistkonkurrencen "Vandværker"
Københavns Drengkor	Koncertturné i Sydafrika
Københavns Festival Orkester	Koncertprojekt "Mozart med mere"
Københavns Yngre Strygere	Koncertturné i Portugal
Peter Ettrup Larsen	Lærebog i direktion
Ture Larsen	Koncert, Kantens Kammerensemble
Marilyn Mazur	"Percussion Paradise", koncertturné i Tyskland og Schweiz
PILOT - Dansk Musik i Radioen	Støtte til driften
PILOT - Dansk Musik i Radioen	Støtte til etablering af internetradio
Prinsens Livregiments Musikkorps	Promenadekoncert
RadioUnderholdningsOrkestret	Sommerudsendelser i TV
Finn Savery	Koncerter, Copenhagen Jazz Festival
Henrik Schrøder	Koncertprojekt, Nordsjællands Kammerensemble
Slesvigske Fodreg. Musikkorps	Koncerter
Storstrøms Kammerensemble	Gunner Møller Pedersen fødselsdagskoncert
John Tchicai	Koncertturné i USA
The Ghattoblasters Ensemble	Koncerter, Århus Festuge og DR
Tivolis Promenadeorkester	"Last Night of the Tivoli Proms"
Universitetskoret Lille Muko	Koncertturné i Piemonte, Italien
Vokalgruppen Ars Nova	Koncertprojekter
Vokalgruppen Ars Nova	Koncertturné i USA
Jens Winther	Jens Winther European Quartet, koncertturné i Spanien
Århus Sinfonietta	Koncert, Centralværkstedet i Århus
Århus Sinfonietta	Koncert, Musikhuset Århus
Århus Sinfonietta	Koncerter, Århus Festuge

Støtte til 43 projekter

Ialt uddelt: 707.207

Fonogramstøtte (til indspilning, udgivelse og promotion af fonogrammer):

Thomas Clausen	Thomas Clausen Brazilian Quartet
Jorge Cordero	Jorge Cordero & Los Gran Daneses
Kaare Hansen	Nørgaards "Nuit des Hommes"
John Høybye	Tritonus, Trio Rococo "Den Danske Sang Til Hver En Tid"
Jørgen Misser Jensen	Rødovre Concert Band og Jesper Juul Sørensen
Københavns Yngre Strygere	DVD, Guldaldermusik og Skagensmalerier
Peter Ettrup Larsen	"Peters Sangbog", Konservatoriets Børnekor m/ kvartet
Ture Larsen	Copenhagen Art Ensemble, Paul Auster-værker
Carl Ulrik Munk-Andersen	Kurt Ravn Jule-CD
Lars Møller / Jesper Riis	The Orchestra "Beats & Big Band"
Hans-Henrik Nordstrøm	Optagelser til portræt-CD
Ole Pilgaard, Revymuseet	CD-er m/ Erik Tuxens Orkester 1932-36
Studenter-Sangforeningen	CD fra Kastelskirken Store Bededagsaften
Jørgen Svare	CD m/ "Guitar Islancio"
John Uldall	CD, egne kompositioner
Finn Ziegler	Live-CD, Copenhagen Jazz House

Støtte til 16 CD-produktioner

Ialt uddelt: 310.000

Støtte til uddannelsesformål (tilskud til faglig uddannelse, studie- og rejselegater):

Stig Christensen, Gints Glinka, Ture Larsen, Jørgen Lauritsen, Kristian Olesen (legater)

Dansk Kapelmesterforenings kursus i FINALE-nodeprogram og dirigentkursus med RadioUnderholdnings-Orkestret

Støtte til 7 formål

Ialt uddelt: 157.019

Samlet er der til 66 ansøgte projekter bevilget kr. 1.174.226 i forbindelse med musikfremmende foranstaltninger og uddannelsesmæssige formål. Ved samtlige projekter er støtten givet til medvirken af professionelle dirigenter og kapelmestre.

Peder Kragerup

MINDEORD OM SVEND LUNDTVIG SOM DØDE 18.4.2004

Svend Lundvig er død, desværre, men flere års sygdom tog livet af ham til sidst, selv om han kæmpede bravt imod. Men da han mistede et ben var det lige som om han gav op, den jyske tranlampe som Leif Johansen kaldte ham, han var lidt jaloux på Svend, for han var en god trompetist med en hurtig replik og en gedigen humoristisk sans.

Da Svend Nikolajsen engang spurgte ham, hvor længe han egentlig havde spillet i hans orkester, svarede han prompte: "seksten år, det samme som man får for rovmord".

Svend var en dygtig arrangør og orkesterleder som både radioen og tv gjorde flittigt brug af, dengang der var levende musikere i studierne. Tingene var altid i orden. Spillede man forkert, var det ikke hans skyld, og han var den samme Svend, enten det var Leisner i teltet, de ugentlige middagskoncerter i radioen om lørdagen, vore mange kirkekoncerter rundt i landet, eller når vi sad derhjemme og skrev becifringer til politikens visebøger.

Svend var i mange år et meget aktivt medlem af bestyrelsen i Dansk Kapelmesterforening, en dygtig musiker og en god kammerat, som vi vil komme til at savne.

Æret være hans minde

John Uldall

DØDE: Svend Lundvig 18.04.2004

SØGER DU ØKONOMISK STØTTE ?

så husk, at rekvirere en ansøgningsblanket hos sekretæren. Ansøgningen skal indsendes senest **en måned før projektets start**, hvis du ønsker at søge penge til cd-indspilninger, kurser, dirigenthonorar, studierejser m.v., så bestyrelsen kan nå at behandle ansøgningerne rettidigt.

HUSK AT TJEK VORES HJEMMESIDE www.kapelmesterforening.dk

Der er løbende nyt om kurser, konkurrencer og konferencer mm.

Har du set om din mailadresse, telefonnummer og adresse er korrekt?

KURSER, KONFERENCER, KONKURRENCER

Tjek vores hjemmeside www.kapelmesterforening.dk.

Der kan du læse nyheder om kurser og konkurrencer m.m. Siden bliver løbende opdateret.

Næste blad udkommer
november/december 2004.

Deadline til bladet
1. september.

Læserbreve og artikler
modtages med største
glæde.

Har du fået
ny mail
eller skiftet
mailadresse ?

Så skriv straks til sekretæren

DANSK KAPELMESTERFORENING

Husk Dansk Kapelmesterforening homepage. www.kapelmesterforening.dk

Dansk Kapelmesterforenings kontor: Sankt Hans Torv 26, 5., 2200 Kbh. N.
Tlf.: 35353567. Fax: 35240250.

NB! Breve til sekretæren (legatansøgninger m.m.) **og kassereren** bedes sendt direkte til deres adresser.

Formand: Frans Rasmussen, Skrænten 9, 3060 Espergærde, tlf. og fax: 4917 0517
(mobil: 20646311). frans.rasmussen@email.dk

Næstformand: Jesper Grove Jørgensen, Strandvejen 611 B, 2930 Klampenborg,
tlf. og fax: 3963 8151. grove_jorgensen@post.tele.dk

Kasserer: Peder Kragerup, Gersonsvej 31, 2900 Hellerup, tlf.: 3962 3074, fax: 3962 2374.
kragen@isa.dknet.dk

Sekretær og Redaktør: Bodil Heister, Strandboulevarden 102, 3.th., 2100 Kbh. Ø.
tlf.: 3538 4758, fax: 3538 4754. bheister@post.tele.dk

Bestyrelsesmedlem og bladmedarbejder: Peter Ettrup Larsen, Toldboden 1,
4581 Rørvig, tlf.: 5991 9600, fax: 5991 9601. pel@ettrup-art.dk

Husk Dansk Kapelmesterforening homepage. www.kapelmesterforening.dk

RUNDE FØDELSSDAGE

20.08	Esther Bobrova	65 år
27.09	Ib Glindemann	70 år
04.10	Poul Akerø	85 år
07.11	Jesper Grove Jørgensen	60 år
10.11	Tage Lyneborg	90 år

Dansk Kapelmesterforening ønsker hjertelig tillykke

ANEKNOTE

Den tidligere chefdirigent for Berliner Philharmonikerne Sergiu Celibidache, som også har været hyppig gæstedirigent for Radiosymfonikerne, sagde om koncertpublikummet:

“Publikum er uden betydning. Det eneste de gør er at ødelægge den gode akustik!”

NORDISK KIRKEMUSIKSYMPOSIUM

De nordiske kirkemusiksymposier - for korledere, organister, korsangere m.m. - er blevet afholdt siden 1933 på skift mellem de 5 nordiske lande, og i år er det i Århus fra 16.-19. september.

Læs mere på www.nks2004.dk

DIRIGENTUDDANNELSER

DAKU og DAMU starter i efteråret nye kurser i direktion og korledelse.

Er du amatørorkesterdirigent, trænger du til at forbedre din direktion eller mangler du erfaring i rytmisk korledelse så henvend dig til Dansk Amatørmusik Union eller Dansk Amatørkor Union.

www.daku.dk - www.amatormusik.dk

JAZZKAPELMESTERKURSUS

Foreningen påtænker at afholde et kursus for jazzkapelmestre, med Giordano Bellincampi som instruktør, d. 4. og 5. december i Århus med Klüvers bigband. Alle får nærmere besked i løbet af efteråret.

MUSIKLEXIKON FOR BEDREVIDENDE

Nachspiel:

Betegnelsen for optrædende kunstners uhæmmede iver for efter udmattende koncerter - og helst på andres bekostning - at få genoprettet legemets væskebalance.

Asger Lund Christiansen

ÅRETS DJANGO D'OR PRISUDDDELING

afholdes i år d.13. juli i Hvidovre Medborgerhus med The European Jazz Youth Orchestra dirigeret af den portugisiske komponist Pedro Moreira.

Dansk Kapelmesterforening skænker prisen Band-leader of Excellence til kapelmester Erling Kroner.

SUSÅ FESTIVAL

I weekenden d. 21. og 22. august afholdes Suså festival - en årligt tilbagevendende begivenhed. En chance for musikalske oplevelser lidt ud over det sædvanlige. Et mødested for vor tids kompositionsmusik, dens tilhørere, komponister og udøvere. En intens weekend med 8 koncertafdelinger og 7 ensembler.

Musik af bl.a Bent Sørensen, Per Nørgaard, Ib Nørholm, H.H. Nordstrøm, John Frandsen, Karl Aa. Rasmussen, Ole Buck, Østen Mikal Ore.

Læs mere på www.susaafestival.dk

KLITGÅRDEN I SKAGEN

Refugieophold er især henvendt til kunstnere, forskere og videnskabsfolk, som har brug for at koncentrere sig om et værk eller et projekt.

Der kan ansøges legater til ophold på Klitgården ved at henvende sig til Dansk Kunstnerråd tlf: 35384401 eller mail: dkr-eca@inet.uni2.dk.

Ansøgningen skal være Dansk Kunstnerråd i hænde senest 13.september

Klitgården, Damstedvej 39, 9990 Skagen, www.klitgaarden.dk

VIDEOKAMERA

Dansk Kapelmesterforening købte i forbindelse med studieturen til Ukraine sidste efterår et digital videokamera Sony af typen DCR-TRV950E, og med alskens raffinementer. Det er muligt at lave virkelig gode videooptagelser, hvor lydniveauet kan styres manuelt. Kameraet er forsynet med FireWire interface hvilket gør det muligt at redigere videoen eksternt på f.eks. en Mac computer med programmet iMovie eller Final Cut Pro.

Kunne du tænke dig at låne dette kamera - til strengt professionelt formål naturligvis - kan du skrive et brev til sekretær Bodil Heister (se næstsidste side).